

РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АР КРИМ

Економічні перетворення, які відбуваються у національній економіці, беззаперечно вказують на необхідність розробки і застосування нових підходів до розвитку інвестиційного процесу в країні. Адже інвестиційна діяльність є тією вирішальною ланкою в економічній політиці держави, активізація якої дозволить забезпечити економічне зростання та позитивний соціальний ефект. Завдання активізації надходжень інвестицій актуальні як в Україні, так і в усьому світі. Питанням виявлення та ефективного залучення інвестиційних ресурсів присвячені роботи таких відомих вчених, як О. Осауленко, О. Амоша, П. Беленький, О. Новікова, Н. Мікула, А. Пересада [1, 2, 3, 4]. Разом з тим, проблема підвищення ефективності інвестиційної діяльності вимагає подальших досліджень.

Мета дослідження полягає в розкритті основних напрямів активізації інвестиційної діяльності в Криму.

Обсяг інвестицій, освоєний підприємствами та організаціями АР Крим за рахунок всіх джерел фінансування у 2007р., складає 8306,2 млн.грн. капітальних інвестицій - табл.1 [5, с.6]. Переважну частку з них – 84,4% становили інвестиції в основний капітал (у капітальне будівництво і придбання машин та обладнання). За рахунок власних коштів підприємств та організацій освоєно 4211,8 млн.грн., або 50,7% загального обсягу капітальних інвестицій (у т.ч. 50,3% усіх інвестицій в основний капітал). На поліпшення об'єктів (капітальний ремонт, модифікацію, модернізацію) витрачено 12,7% (1051,1 млн.грн.) усіх інвестицій, з них будівель і споруд – 10,7% (887,1 млн.грн.).

Частка вкладень, освоєних за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, порівняно з минулим роком збільшилась на 4,7 % і становить 17,0% (у 2006 р. відповідно 12,3%) усіх освоєних обсягів інвестицій [5, с. 6].

Таблиця 1

Основні показники інвестиційної діяльності в АР Крим, тис.грн.

	Освоєно (використано) за 2007р.	Темп росту (зниження), у %	
		2007р. до 2006р.	2006р. до 2005р.
Капітальні інвестиції - всього	8306212	х	х
у тому числі			
Інвестиції в основний капітал	7006862	127,4	121,7
з них			
витрати на здійснення			
будівельних та монтажних робіт	3767056	128,9	117,3
індивідуальне житлове			
будівництво	562279	163,5	157,0
підприємства, що будують для депортованих народів	69039	84,1	110,0
підприємства малого бізнесу згідно з чинним законодавством	1720390	149,3	80,4
підприємства «статистично малі»	1490404	145,7	88,3
підприємства «великі та середні»	4145721	166,1	94,4
бюджетні установи	670322	252,7	60,6
фермерські господарства	7544	196,1	332,8
фізичні особи-підприємці, що здійснювали будівництво будівель та споруд	88481	х	х

Витрати на охорону навколишнього природного середовища і раціональне використання природних ресурсів склали 0,5% загального обсягу капітальних інвестицій. Протягом звітного року підприємствами та організаціями на ці заходи було використано 40,1 млн.грн. капітальних інвестицій.

В 2007р. підприємствами та організаціями за рахунок всіх джерел фінансування освоєно 7006,9 млн.грн. інвестицій в основний капітал (табл. 2) [5, с. 18]. В порівнянні з 2006 р. обсяг інвестицій в основний капітал збільшився на 27,4%.

За технологічною структурою із загального обсягу інвестицій в основний капітал на будівельно-монтажні роботи було спрямовано 3767,1 млн.грн., або 53,8% освоєних коштів (з загального обсягу цих витрат 4,0% здійснено господарським способом), на придбання машин, обладнання, устаткування для новозбудованих об'єктів і для реконструкції та технічного переоснащення діючих підприємств – 2776,2 млн.грн. (39,6%), за 2006р. – 51,2% та 43,2% відповідно [5, с. 3].

Таблиця 2

Інвестиції в основний капітал за технологічною структурою в 2007 р., тис.грн.

	Інвестиції в основний капітал	З них	
		будівельно-монтажні роботи	машини, обладнання, інструмент, інвентар
Всього	7006862	3767056	2776209
з них			
індивідуальне житлове будівництво	562279	554407	3936
підприємства, що будують для депортованих народів	69039	60899	2850
підприємства малого бізнесу згідно з чинним законодавством	1720390	1111439	444375
підприємства «статистично малі»	1490404	956869	373729
підприємства «великі та середні»	4145721	1621037	2253096
бюджетні установи	670322	516077	126684
фермерські господарства	7544	707	6387
фізичні особи-підприємці, що здійснювали будівництво будівель та споруд	88481	88196	143

За видами основних засобів більше половини (60,7%) загального обсягу інвестицій в основний капітал спрямовано на будівництво будівель і споруд (включаючи облаштування обладнанням, що забезпечує функціонування будівель та споруд). З них 21,2% вкладень спрямовано у житлові будівлі. На придбання машин, обладнання, інструменту та інвентарю використано 32,6%, транспортних засобів – 5,5% усіх вкладень [5, с. 3].

Промисловими підприємствами на розвиток виробництва вкладено 20,9% всіх інвестицій в економіку республіки.

На долю підприємств переробної промисловості припадає 707,5 млн.грн., або 10,1% загального обсягу капітальних вкладень. Більшу частину інвестицій (66,5%) було заграчено на придбання та встановлення обладнання. Найбільше капітальних вкладень було спрямовано на розвиток харчової промисловості та переробку сільськогосподарських продуктів – 226,7 млн.грн. (3,2%), хімічної та нафтохімічної промисловості – 211,0 млн.грн. (3,0%), машинобудування – 105,8 млн.грн. (1,5%).

Підприємствами видобувної промисловості освоєно 260,6 млн.грн., з яких 128,1 млн.грн. спрямовано на розвиток підприємств по видобуванню природного газу [5, с.4].

Підприємствами, що займаються виробництвом електроенергії, газу та води, за 2007 р. освоєно 498,6 млн.грн. Більша частина вкладень була направлена на виробництво газоподібного палива – 167,7 млн.грн. На розвиток виробництва та розподілення електроенергії використано 142,7 млн.грн., на збір, очищення та розподілення води – 109,6 млн.грн., на виробництво та розподілення тепла – 78,6 млн.грн. [5, с.4]. Підприємствами транспорту та зв'язку використано 14,8% загального обсягу усіх інвестицій в основний капітал (1035,9 млн.грн.), з них 272,7 млн.грн. вкладено в допоміжні транспортні послуги. У розвиток підприємств пошти та зв'язку спрямовано 8,3% загального обсягу коштів, що на 3,4 % менше, ніж у 2006 р. Декілька зросла частка інвестицій у сільське господарство в порівнянні з минулим роком і склала 6,6% загального обсягу інвестицій в основний капітал. У розвиток сільськогосподарських підприємств за 2007 р. було вкладено 462,6 млн.грн.

У соціально – культурній сфері (житлове будівництво, освіта, охорона здоров'я та соціальна допомога, діяльність у сфері відпочинку та розваг, культури та спорту) освоєно 28,7% від загального обсягу капітальних вкладень - 2009,2 млн.грн., що на 60,2% більше рівня 2006 р. Переважну частку з них спрямовано у житлове будівництво (1483,6 млн.грн.), в охорону здоров'я та соціальну допомогу – 268,3 млн.грн. (табл. 3). Слід зазначити, що порівняно з минулим роком обсяг капітальних вкладень у цю сферу збільшився на 16,2%, в розвиток культури та спорту - на 78,0%, в розвиток освіти - на 91,4% [5, с. 28].

Капітальні вкладення бюджетних підприємств за 2007 р. склали 670,3 млн.грн., (9,6% загального обсягу інвестицій в основний капітал), підприємств, що будують для депортованих народів – 69,0 млн.грн. (1,0%) [5, с. 4].

Таблиця 3

Інвестиції в основний капітал за видами економічної діяльності в 2007 р.

(у фактичних цінах; тис.грн.)					
	Інвестиції в основний капітал				
	Всього	у % до		кошти держ-бюджету України	у % до загального обсягу інвестицій
		2006р.	загального обсягу		
Всього	7006862	127,4	100	466435	6,6
Сільське господарство, мисливство та лісове господарство	464389	115,2	6,6	37795	8,1
Рибальство	4830	140,8	0,1	150	3,1
Промисловість	1466663	112,4	20,9	72801	5,0
Будівництво	354982	92,4	5,1	15874	4,5
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	328231	148,8	4,6	–	–
Діяльність готелів і ресторанів	825148	165,4	11,8	698	0,1
Діяльність транспорту та зв'язку	1035933	97,7	14,8	151215	14,6
Фінансова діяльність	55420	107,7	0,8	–	–
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям	1855625	178,7	26,5	79546	4,3
Державне управління	54697	108,1	0,8	15015	27,5
Освіта	84855	191,4	1,2	18810	22,2
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	268256	116,2	3,8	46074	17,2
Надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту	207833	153,6	3,0	28457	13,7

Для активізації інвестиційної діяльності в Україні та Криму, на наш погляд, необхідно: вдосконалити державне регулювання підприємницької діяльності та забезпечити стабільність відповідного законодавства; усунути неоднозначність трактування нормативно-правових актів та завершити судову реформу; удосконалити нормативну базу з питань реалізації прав власності, завершити адміністративну реформу, забезпечити публічність та прозорість прийняття рішень органами влади, як наслідок, подолати бюрократизм та прояви корупції; запровадити ефективні методи корпоративного управління, сприяти розвиненості ринків капіталу, насамперед, банківського сектору, фондового та страхового ринків; знизити податкове навантаження; забезпечити стабільність політичного середовища.

Пожвавлення інвестиційних процесів має бути зміцнене державними діями, спрямованими на стимулювання довгострокового інвестування, зокрема забезпечити: переорієнтацію виробництва на випуск продукції, яка реально підтримується споживчим попитом; проведення активної політики ресурсозбереження; вдосконалення відносин між державою і суб'єктами підприємницької діяльності. Виходячи з цього, подальше нарощування інвестиційної активності залишається вагомим чинником стабілізації та вирішення основних соціальних завдань, підвищення рівня життя населення.

Література

1. Беленький П. Ю. Самофінансування та інвестиційні програми промислових компаній // Форми власності і методи управління. – К., 1993. – С. 4-13.
2. Беленький П.Ю., Мікула Н.А., Матвеев Є.С. Конкурентність на транскордонних ринках. – Львів: Інститут регіональних досліджень НАН України, 2005. – 214 с.
3. Інформаційне забезпечення державного та регіонального соціального управління / О.Г. Осауленко, О.Ф. Новікова, Н.С. Власенко та ін. – Київ – Донецьк: ІЕП НАН України, Держкомстат України, 2004. – 656 с.
4. Соціальна захищеність населення України / О.Ф. Новікова, О.Г. Осауленко, І.В. Калачева та ін. – Донецьк – Київ: ІЕП НАН України, Держкомстат України, 2001. – 360 с.
5. Головне управління статистики в АР Крим Основні показники інвестиційної діяльності за 2007 рік.- Сімферополь, 2008.- 214 с.